עשיו דרבנו א טוש"ע א"ח

: "33

עח ג ד מיי׳ שם הלכה ה

:ו טוש"ע שם סעיף עם ה מיי פ״ן מהלי

ב ו מיי׳ פ״ד מהלכות

עירובין הלכה ה נוש"ע א"ח סי שע סעי

:[3

ז טוש"ע א"ח סי

שמג מעיף כו:

רבינו חננאל (המשך)

שכונתו בשער המלך הוא. וסימ' בבא שער ותרע

שער. מאן תני תרע ר׳

שעו, כי והכי ולא תיתחלף מי הוא המתיר בעבדים בין ר' יהוד' בן בתירה בין ר' יהוד' בן

. בבא. תרע. מי ששמו שער

סמך על השער, וא' דניאל

בתרע מלכא. וסוגיין

דאוקימנא בן אצל אביו במקבל פרס אמרינן

תלמיד אצל רבו יוצא בעירוב רבו אי לא.

ואסיקנא רב בבית ר' חייא

ור׳ חייא בבית ר׳ הא אמרי אין אנו צריכין לערב, שהרי אנו סמוכין

על שלחנו. בעא מיניה

עירובן כשמוליכין עירובן

למקום אחר אחד מוליך על ידי כולן, או כל אחד מוליך על ידי עצמו. ופשט ליה אחד מוליך על

ידי כולן. ואקשינן עליה

והא אחין כמו שגיבו דמו,

מדקתני סיפא אם איז

עירוב מותרין כמו אחרים שעיריבו וגיבו את עירובן,

י. וקתני צריכין עירוב לכל

אחד. ומשני התם גבי

אחין כגון דאיכא אחריני

בהדייהו, מיגו דהני אסירי

אהני. הני נמי אסירי אהני.

אחריני התם. דשמעינן

. להא מסיפא דמתני׳

דאחין, דקתני סיפא אימתי בזמן שמוליכין את

עירובז למקום אחד כו׳.

בי רב דאכלי בבגא. פי׳

בשדה. ולנין בי רב מאיין מודדין להם התחום

ממקום פיתה או ממקום

לינה, ופשט להו מבי רב

שהוא ממקום לינה. ואקשינן עליה והא הנותן

עירובו במקום אחר ולא

אזיל גויל) התם ונותנין

, לו מידת התחום ממקום עירובו אע"ג דלא לן שם.

כשינויא דרב לעילא. התם

גבי נותז עירובו אנז סהדי

דאי מיתדר ליה התם ניחא

ליה, וכאילו מקום לינה

לשם הוא. הכא בבני בי

ניחא להו. שנמצא כאילו

להו ריפתא הכא

דשמעתא כרב.

סי׳ שע סעיף ה: עו ב טור א״ח סי׳

עירובין ה טוש"ע א"ח סי" נ

. חלירות.

תורה אור השלם

דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְדְנָיֵאל

הגהות הב״ח

בתרע מלכא:

ודניאל בתרע מלכא. פי׳ ר״ח וסימנך נכל שער תרע שער פי׳ רבי יהודה בן בבא הוא מתיר בעבדים ובבא ותרע הכל שער נראה דמייתי קרא לסימן ולטעם לדבריו: וכל העיר להן כד׳ אמות: נומן שדרכן ללין נשדה. אע"פ שאוכלין בעא מיניה אביי מרבה חמשה שגבו עירובן בו׳. ואע"ג דאניי

ידע להאי ברייתא דלעיל דהא בסוף פרק מי שהוליאוהו (לעיל דף מט:) פריך מינה לרבה דקאמר ליה לדידך קשה לשמוחל קשה גבי עירוב משום קנין לא שאל כאן לרבה אלא כדי להקשות לו ממתניתין:

כרבים דמו או כיחידים דמו. פי׳ בקונטרס לענין ב׳ חלירות זו לפנים מזו דתנן בסוף פירקין ואם היו של יחידים אין לריכין לערב ומיבעיא ליה אם אב ובנו דרים בפנימית אי חשיבי כיחידים או כרבים תימה לר"י דממתני׳ שמעינן ליה דמוכחה דהין אב ובנו אוסרים זה על זה וכיון דלא אסרי אם כן הויא לה רגל המותרת במקומה ואינה אוסרת שלא במקומה דההיא טעמא דיחידים אין לריכין לערב וי"ל דמקבלי פרס מיבעיא ליה ומספקא ליה אי מתני׳ בסמוכין על שלחן אביהם ממש והתם הוא דאין לריכין לערב כשאין עמהם דיורין דאהני קלת מה שסמוכים בפת אע"ג דמקום לינה גורם אבל מקבלי פרס אע"ג דאין עמהם דיורין לריכין לערב או דילמא מתניתין במקבלי פרס כדאוקמא רב דאמר התם מקום פיתא גורם ומייתי ראייה מברייתא דסתם האב ובנו הרב ותלמידו מקבלי פרס נינהו כיון שישנים בבתיהם היכא דלא קתני בהדיא אוכלין על שלחן אביהן ומיהו לא משמע כלל לומר כן ונראה לר"י דמיבעיא ליה בדליכא בכל המבוי אלא אב ובנו או הרב ותלמידו דבתים וחלירות שלהם פתוחין למבוי וכיון

שכל המבוי שלהם משתכחת תורת

עירוב וקמיבעיא ליה נמי דאם

תימלי לומר אין לריכין לערב מבוי

שלהם ניתר בלחי וקורה או לא:

אימא

מקום פיחא. שהוא אוכל שם: קיילין. שומרי תאנים השטוחים בשדה ליבשן לקליעות: בומן שדרכן ללין בעיר. במקום שחוכלין אע"פ שקדש עליהן היום בשדה יש להן מן העיר אלפים לכל רוח

> טפי ניחא להו. הואיל ולריכין לשמור שהרי ישנים שם כל הלילה: לא שמיע לי הח שמעתח. דחמר רב מהום פיתא גורס. רב יוסף חלה ושכח מלמודו והיה אביי תלמידו מזכירוי: מקבלות פרס. וכל אחת יש לה דירה לבדה עמו בחלר: אוסר בעבדים. שאינן נמשכין אחריו: בחרע מלכא. בכ"מ שהוא חשיב ליה בתרע מלכא: מלמיד אצל רבו. דר עמו בחצר ומקבל פרס הימנו מאי: דרב בי ר׳ חייא. כשהיה מקבל פרס מבי ר׳ חייא: יי למקום אחר. לחלר אחרת: אביי. לא שמיע ליה ההיא מתניתא דתניא לעיל [דף עב:] ה׳ שגבו את עירובן. אי נמי שמיע ליה ומיבעיא ליה הלכתא מאי משום דאוקימנא לה בפלוגתא: והא אחין. דמתניתין כגבו את עירובן דמי דהא קתני אם אין עמהן דיורין אין לריכין לערב: הכח במחי עסקינן דחיכח דיורין בהדייהו. ומוליכין דמתניתין אפי׳ בחלר שלהן קאמר שמערבין עם דיורין שעמהן: דמגו דהני אסרי. והזקיקוהו לעירוב הני נמי אסרי איש על אחיו אבל שתי חלירות ופתח ביניהם וגבו אלו עירובן לעלמן והותרה חלירן וחלו לעלמן והותרה חלירן או שדרין באחת מהן אב ובניו בלא דיורין אחרים ובאו לערב זו עם זו הואיל ואין אוסר עליהן וליכא מגו אחד נעשה שליח לכולן דיקא נמי דטעמא משום מגו דקתני או שאין עמהן כו' הא יש עמהן דאיכא מגו לריכין וטעמא דרישה משום דיורין הוה: בבהגה. בית אושפיוא בבקעה: בייתי. לנים: בבי רב. בית המדרש ובתוך אלפים אמה הוא: מבאגא משחינן להו. אלפים לכל רוח ולא מבי רב דבתר פיתא אזלינן או דילמא מקום לינה גורס: בההיא אנן סהדי. הואיל והוא לריך ללכת מחר לאותה הרוח אי הוה ליה הלילה הזה בית דירה ללון במקום עירוב טפי הוה ניחא ליה: ה"ג דאי מייתי ליה ריפתא לבי רב טפי ניחא ליה: האב ובנו הרב ותלמידו כרבים דמו. לענין שתי חלירות זו לפנים מזו ודריסת רגל הפנימית על החילונה ותנן במתניתין [לקמן עה.] אם היו של יחידים שיחיד דר בפנימית דהויא רגל המותרת במקומה אינה אוסרת שלא במקומה ואם של רבים ולא עירבה פנימית לעלמה דהויא רגל האסורה במקומה אוסרת על החיצונה אפי׳ עירבה

וש"ג], ג) [שס], ד) [נדרים מח.], ב) [נ"ל חחר ד"ה חביין, ו) בס"ח: וקורה ואע"ג דאין לריכין לערב בעיר אין מודדין להן אלא מן השדה: כ"ג דחי ממטו להו ריפתח להתם וּ וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן. מַלְכָּא וֹמַנִּי עַל עַבִידְתָּא

(מ) גמ' תחומה מעירוביה אמר ליה בההיא אנן

גליון הש"ם גמ' ר"י בן בכא מתיר בעבדים. עיין לקמן דף עט ע"ב חוס' ד"ה וע"י

מוסף רש"י לא שמיע לי הא . דרב תלמידו דרב יהודה שהוא תלמיד של רב ושמואל, וחלה רב יוסף ונעקר תלמודו וכשהיה שומע מימרא דרב ושמואל ואינו מכר לאותה שמועה מתמיה ולאו תלמידו של רב יהודה אני ולא אמר לי שמועה זו, ואביי מלמידו מו**כילו** (נדה לט. ע"פ נדרים מא.)•

רבינו חננאל

מקום פיתא. ושמואל אמו מקום לינה. ומותבינז לרב והבורגנין, פי׳ שומרי שומרי אר תלושין, בזמן שדרכן ללון . בעיר הרי הז כאנשי העיר. יש להן אלפים אמה לכל רוח, דרכן ללון בשדה אין להם אלא אלפים אמה . כלה בעיר אין להם אלא מקום לינה גורם. ודחי רב מקום לינה גורם. ודחי רב שני התם אנן שהדי. כלומר ברי לן דאי הוו ממטי להו ריפתא התם בשדה התם ניחא להו כאילו מקום פיתא דידהו התם בשדה היא. ת"ר מי שיש לו [חמש] נשים מקבלות פרס מבעליהן. ושוכנות במקום אחד . פרס. ר' יהודה בז בתירה בעירוב בעליהן, ואין צריכות הן עירוב כל אחת והיה מצריכם עירוב כל אחד ואחד. ר' יהוד' בן בכא מתיר בעבדים ואוסר בנשים. אמר רב מאי טעמא דר׳ יהוד׳ בן בבא

לינה מקום פיתא ושמואל אמר מקום לינה 🕫 מיתיבי - הרועים והקייצין והבורגנין ושומרי פירות בזמן שדרכן ללין בְעִיר הרי הן כאנשי העיר בזמן שדרכן ללין בשדה יש להם אלפים לכל רוח התם אנן סהדי דאי ממטו להו ריפתא התם טפי ניחא להו אמר רב יוסף לא שמיע לי הא שמעתא ס ממר ליה אביי את אמרת ניהלן ואהא אמרת 🌣 ניהלן האחין שהיו אוכלין על שלחן אביהן וישנים בבתיהן צריכין עירוב לכל אחר ואחר ואמרינן לך שמע מינה מקום לינה גורם ואמרת לן עלה אמר רב יהודה אמר רב במקבלי פרם שנו תנו רבנן ימי שיש לו חמש נשים מקבלות פרם מבעליהן וחמשה עבדים מקבלין פרם מרביהן רבי יהודה בן בתירה מתיר בנשים ואוסר בעבדים • רבי יהודה בן בבא מתיר בעבדים ואוסר בנשים אמר רב מאי מעמא דרבי יהודה בן בבא דכתיב י ודניאל בתרע מלכא פשימא בן אצל אביו כראמרן אשה אצל בעלה ועבד אצל רבו פלוגתא דרבי יהודה בן בתירה ורבי יהודה בן בבא תלמיד אצל רבו מאי ת"ש דרב בי רבי חייא אמר דאין אנו צריכין לערב שהרי אנו סומכין על שולחנו של רבי חייא ורבי חייא בי רבי אמר אין אנו צריכין לערב שהרי אנו סומכין על שולחנו של רבי בעא מיניה אביי מרבה חמשה שגבו את עירובן כשמוליכין את עירובן למקום אחר עירוב אחד לכולן או צריכין עירוב לכל אחד ואחד אמר ליה עירוב אחד לכולן והָא אחין דכי גבו דמו וקתני צריכין עירוב לכל אחד ואחד הכא במאי עסקינן כגון דאיכא דיורין בהדייהו דמגו דהני אסרי הני נמי אסרי הכי נמי מסתברא דקתני אימתי בזמן שמוליכין את עירובן במקום אחר אבל אם היה עירובן בא אצלם או

שאין דיורין עמהן בחצר אין צריכין לערב שמע מינה בעא מיניה רב חייא בר אבין מרב ששת בני בי רב דאכלי נהמא בבאגא ואתו ובייתי בבי רב כי משחינן להו תחומא מבי רב משחינן להו או מבאגא משחינן להו אמר ליה המשחינן מבי רב והרי נותן את עירובו בתוך אלפים אמה ואתי וביית בביתיה רמשחינן ליה תחומא מעירוביה 🌣 בההוא אנן סהדי ובהדא אנן סהדי בההוא אנן סהדי דאי מיתדר ליה התם ניחא ליה ובהדא אגן מהדי דאי מייתו להו ריפתא לבי רב ניחא להו מפי בעי רמי בר חמא מרב חסדא אב ובנו הרב ותלמידו כרבים דמו או כיחידים דמו צריכין עירוב או אין צריכין עירוב מבוי שלהן ניתר בלחי וקורה או אין ניתר בלחי וקורה א"ל תניתוה יאב ובנו הָרב ותלמידו בזמן שאין עמהן דיורין הרי הן כיחידים ואין צריכין לערב י ומבוי שלהן ניתר בלחי וקורה: כותני חמש חצירות פתוחות זו לזו ופתוחות למבוי עירבו בחצירות ולא נשתתפו במבוי מותרין בחצירות ואסורין במבוי

חילונה לעצמה: לריכין עירוב. בשאין דיורין אחרים עמהן: ניסר בלחי וקורה. דקי"ל [ה.] אין מבוי ניתר בלחי וקורה עד שיהו בתים וחלירות פתוחים לתוכו ואת"ל הני כיחידים דמו הכא מי חשבינן שתי חלירות אחת של אב ואחת של בן כחדא חלר ולא מישתרי מבוי דידהו: ומבוי שלהן ניסר בלחי וקורה. 0 לערב חלירות ואע"ג דאין לריכין מ"מ פתוחות לו: בותבר' (חמש חלירום פסוחום זו לוו) עירבו בחלירום. אף מזו לזו: ואסורין במבוי. דאין סומכין על עירוב במקום שימוף:

מקום פיתה ומקום לינה במקום ואסיקנא האב ובנו הרב ואם . דיורין הרי הן כיחידים ואין צריכין לערב, ומבוי שלהן ניתר בלחי וקורה, שהרי בתים וחצירות פתוחות לתוכו. מתני׳, חמש חצירות פתוחות זו לזו ופתוחות למבוי, עירבו בחצירות ולא נשתתפו במבוי מותרין בחצירות ואסורין במבוי.

בנשים, משום (דמשכינים) [דשוכנים] על פתח אדוניהם וכאילו מקום אכילתם ומקום שינה שלהם שם. וסימ׳ ודניאל בתרע מלכא. כלומר דניאל בשער המלד מקבל פרס היה. ופיתה ולינה בביתיה הוה וכתיב ביה ודניאל בתרע מלכא. כלומר כאילו

א) אולי צ"ל ולא אזיל ללין שם נותנין לו כו'.